

Eendenkooi Zuiderpark

Paul Korstanje

Oppervlakte: circa 2 hectare

In 1908 voorzag de Haagse gemeenteraad dat de stad zich zou gaan uitbreiden in zuidwestelijke richting. Aan dr. H.P. Berlage werd de opdracht gegeven om een groengebied te ontwerpen van ± 110 hectare. Op de plaats waar het park moest komen, waren alleen weilanden en een eendenkooi. Deze was nog in bedrijf bij de gebroeders Hegge. Bij de aanleg van het Zuiderpark werd hij in 1920 onteigend door de gemeente en in het plan opgenomen. Sindsdien wordt er niet meer gevangen, maar wordt hij als cultuur-historisch monument in stand gehouden door de gemeente.

Hoewel er van tijd tot tijd excursies worden gehouden (alleen 's winters) is de kooi niet vrij toegankelijk. Deze heeft zich dan ook ontwikkeld tot een rust- en broedgebied waarvan de betekenis zich tot in de wijde omtrek laat gelden.

De rol van de Vereniging beperkt zich tot het schoonmaken en indien nodig ophangen van nieuwe nestkastjes en regelmatige inventarisaties.

Werkzaamheden vinden plaats in de herfst en winter zodat de rust in de broedtijd optimaal is. In 1968 vond een vrij omvangrijke aanplant van Meidoorns plaats gericht op het verbreden van de zangvogelpopulatie. In 1972 werden twintig broedsoorten waargenomen.

Er is goede hoop dat dit ook in de toekomst blijft, gezien het geheel nieuwe beheersplan dat voor het park in de maak is.

Dat de betekenis als broedgebied zich niet beperkt tot de kooi zelf blijkt ook uit de kolonie van de Blauwe Reiger, die er sinds lange tijd is gehuisvest. Door onder meer bijvoeding in de winter vertonen ze een minder schuw gedrag en men kan ze het gehele jaar door bewonderen tot zelfs midden in de stad. Voor kleine zangertjes zoals Fitis en Tjiftjaf is het gebiedje belangrijk. In de rest van het park broeden ze ook, maar ze hebben toch erg veel te lijden van loslopende honden en recreanten. Vogels die daar minder last van hebben, zijn de Torenvalk en de Boomvalk. De Torenvalk broedt elk jaar in een voor hem bestemde kast. Waar het aan ligt is niet na te

Het ene jaar is de Boomvalk er wel, het andere jaar niet.
Foto: J.B.H. Stok.

gaan, maar het ene jaar is de Boomvalk er wel, het andere jaar niet. Hij maakt dan gebruik van een niet bezet reiger nest.

De Bosuil kan men er vaak ook horen en zien, maar tot broeden is het volgens mij nog niet gekomen. Andere vogels waarvan het broeden wel is vastgesteld, zijn Zwartkop, Bosrietzanger, Braamsluiper, Roodborst, Boomkruiper, Winterkoning, Heggemus, Pimpelmees, Koolmees, Zanglijster, Merel, Grote Bonte Specht, Zwarte Kraai, Kauw, Ekster, Vlaamse Gaai en uiteraard Wilde Eend en Waterhoen. In de winter zitten er altijd Houtsnippen, Koperwieken, Sijzen, Vinken en dergelijke, terwijl de IJsvogel en de Sperwer er regelmatig worden gezien. De Buizerd, ook een vaste wintergast, gebruikt de kooi als roestplaats. Dit doet hij samen met honderden Houtduiven.

Ik hoop dat ik in dit artikel iets heb kunnen overbrengen van wat er een heel jaar is te zien en te beleven in een klein - beschermd - stukje van het 'Zuiderpark'.

Van de Braamsluiper werd het broeden vastgesteld.
Foto: L. Wolzak.

■ P. Korstanje, Piet Paaltjensstraat 7, 2522 VE 's-Gravenhage.